

Activiteitenverslag 2023-2025

Onderwijscoalitie Zuid-West

The logo consists of a dark blue square containing a white letter 'O'. To the right of the square, the text 'Onderwijscoalitie' is written in a pink, sans-serif font, and 'Zuid-West' is written below it in a smaller, dark blue, sans-serif font.

Onderwijscoalitie
Zuid-West

Interactieve inhoudsopgave

Wie zijn wij

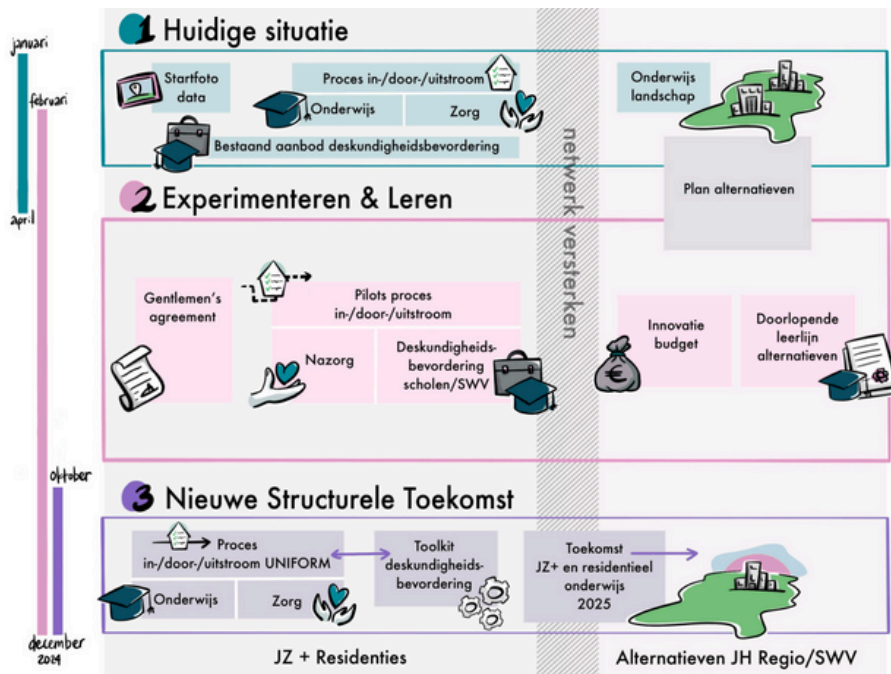
De JeugdzorgPlus in Nederland ondergaat een significante transformatie. De plannen voor de af- en ombouw van deze zorg hebben niet alleen gevolgen voor de jeugdhulp zelf, maar ook voor het onderwijs dat aan jongeren in deze setting wordt aangeboden. Om in landsdeel Zuid-West de af- en ombouw residentieel onderwijs rondom JeugdzorgPlus te regelen bundelen we in het landsdeel onze krachten. Onderwijscoalitie Zuid-West bestaat uit de volgende leden: SWVZHW (penvoerder), Koers VO, SWV VO MHR, SWV Regio Leiden, SWV VO Nieuwe Waterweg Noord, SWV V(S)O Duin- en bollenstreek, SWV VO Voorne-Putten-Rozenbrug, SWV VO Munio, SWV VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek, SWV VO Delfland, SWV Zoetermeer, SWV VO Noordelijke Drechtsteden, SWV Dordrecht, SWV VO Westland, SWV Hoeksche Waard, SWV VO Goeree-Overflakkee, PPO Rotterdam, iHUB (namens de instellingscholen) en gemeente Rotterdam (namens de vijf jeugdhulpregio's); gemeente Den Haag (accounthouder Schakenbosch).

Projectplanning

In 2024 zette het landsdeel Zuid-West, onder leiding van de kerncoalitie, concrete stappen in de af- en ombouw van gesloten jeugdhulp binnen het onderwijs. De Onderwijscoalitie bracht scholen, schoolbesturen, het MBO, gemeenten en jeugdhulpregio's samen om te werken aan structurele verandering.

Succesvolle transformatie vraagt om een gezamenlijke visie op onderwijs en zorg. Daarom stond samenwerking centraal: van het OOGO tot lokale partners, iedereen droeg bij aan het vinden van passende alternatieven voor residentieel onderwijs. Met deze aanpak bouwen we aan een inclusiever onderwijssysteem waarin alle jongeren de kans krijgen om zich te ontwikkelen.

 Lees meer
 Wil je meer weten over onze projectplanning?
 Bekijk dan de volgende pagina.

De eerste fase: verzamelen van gegevens

In de allereerste fase van deze beweging hebben we gegevens verzameld over de huidige situatie. Hoeveel leerlingen zitten er nu op de residentiële scholen? Wat voor niveau volgen ze? Hoe ziet het proces van in-, door- en uitstroom er nu uit? Hoe ziet het onderwijslandschap eruit voor het landsdeel? En het dekkend netwerk per samenwerkingsverband? De antwoorden op deze vragen waren randvoorwaardelijk om vervolgstappen te kunnen zetten naar fase 2: experimenteren en leren.

De tweede fase: experimenteren en leren

Stapsgewijs en concreet zijn we aan de slag gaan door in kleine experimenten te verkennen hoe we de doorlopende leerlijn kunnen verbeteren. Welke verlangens en dromen leven er bij leerlingen en docenten? Hoe kunnen we die met elkaar faciliteren? Wat voor effect heeft dit dan op onze doelstellingen?

Samen bleven we actief de procedure verbeteren. De eerste stap waar we mee begonnen, waren aanpassingen in de procedure van in-, door- en uitstroom uit de JZPlus: Hoe zorgen we ervoor dat de stamschool en het SWV al aan het begin beter op de hoogte is bij een plaatsing, zodat ze vanaf de start meer samen op kunnen lopen? Of hoe versterken we het onderwijs voor leerlingen met een theoretische leergang? Steeds pakten we een nieuw punt op om te verbeteren en zo bouwden we steeds verder aan een aangepaste werkwijze.

Met als doel een helder eenduidig proces voor het hele landsdeel dat scholen, SWV-en, instellingsscholen en verwijzers helpt om leerlingen bij plaatsing te faciliteren.

Alternatieven voor JeugdzorgPlus

Een vergelijkbaar proces doorliepen we met elkaar op de alternatieven voor JeugdzorgPlus. Dit proces vond vooral (sub)regionaal plaats. Welke alternatieven zijn er of zijn er nodig om jongeren passende zorg en onderwijs te bieden? Hoe doen we dit zoveel als mogelijk inclusief? En hoe lopen we dan op naar een nieuwe toekomst?

We kijken terug op een hele intensieve inspirerende tijd. We merkten dat we met elkaar echt meer kunnen betekenen voor deze leerlingen. Maar ook dat er nog veel uitdagingen liggen. Een langer tijdpad om inclusief onderwijs te realiseren, wachtlijsten binnen de VSO-scholen en het terugdringen van thuiszitters werkt ook allemaal in op deze beweging. We hebben al deze puzzelstukjes nodig om ook voor deze jongeren de doorgaande leerlijn vorm te geven.

Hieronder vindt u alle mooie resultaten die we met alle partners binnen de coalitie hebben neergezet. Wij zijn er erg trots op! En kijken ernaar uit deze beweging verder door te zetten de komende jaren.

In het kort:

Dit hebben wij bereikt!

Resultaten 2023-2025

Landsdeel breed:

1. Samenwerking Instellingsschool-Stamschool en Samenwerkingsverbanden

- Data Dashboard: inzicht in trends
- Maandelijkse Lijsten: leerlingen op residentiële scholen
- Contactpersonen: 15 voor snelle casuïstiekafhandeling
- Samenwerkingsovereenkomst: werkproces vastgelegd
- Routetool: duidelijk proces van plaatsing tot uitstroom
- Procesregisseur: doorlopende leerlijn en extra inzet
- Ambulante Begeleiding: voor iedere leerling bij uitstroom

Landsdeel breed:

2. Samenwerking en Lereren van Elkaar

- Infographic SWV per Jeugdhulpregio
- Website Onderwijscoalitie: nieuwsbrieven en documenten
- Leernetwerkbijeenkomsten: 5 sessies
- Bovenregionaal Plan Zorg en Onderwijs: geactualiseerd
- Vaste Overlegstructuur: tussen partners en projectteam

Regionaal:

3. Expertiseontwikkeling Scholen

- Webinars: 6 sessies, in totaal 600+ keer bekeken
- Innovatieplannen:
  - Key2Teach in Hoekse Waard
  - Toekomstkamer zoals in Goeree Overflakkee
  - PBS in Rotterdam/Koers VO
  - School2Care Ambulant
  - Trainingen (Geweldloos verzet, Rots en Water, etc.)
  - Traumasensitief Lesgeven

Regionaal:

4. Organiseren van Alternatieven JZPlus Regionaal

- 9 Innovatieplannen: voor de aanvragen
- Aansluiting Onderwijs op Kleinschalige Voorzieningen: diverse regio's
- Aansluiting Expert en Bemiddelingstafels: Koers VO, SWV Midden-Holland & Rijnstreek
- Samenwerking met MBO: Project Unlocked
- Talentlab010: onderwijscomponent voor LVB jongeren
- Ambulante Begeleiding Thuiszitters: met inzet stagecoach
- Versterking Inclusieve Lesplaatsen: TOM(+) en maatwerkklassen
- Casus Regisseur: SWV Dordrecht & Drechtsteden
- Betere Verbinding Onderwijs en Residentiële Voorzieningen

Landsbreed: Samenwerking instellingsschool-stamschool en samenwerkingsverbanden

Inzicht in de leerlingen in JZPlus

In 2024 werkte The Next School, samen met iHUB en de projectgroep, aan de startfoto residentieel onderwijs voor het landsdeel Zuidwest. Dit instrument biedt een datagedreven inzicht in de kinderen en jongeren die de afgelopen vijf jaar onderwijs volgden binnen de residentiele scholen van iHUB. Het verzamelen en analyseren van deze gegevens was een intensief traject, met veel aandacht voor relevantie en privacy. De eerste inzichten zijn waardevol. iHUB zet de monitor nu halfjaarlijks verder voort, zodat we de trends en bewegingen goed kunnen volgen en kunnen bijsturen. Dit sluit aan bij de spiegelreflectiesessies benoemd in het bovenregionaalplan. Daarnaast worden de samenwerkingsverbanden maandelijks op naamsniveau op de hoogte gehouden van alle leerlingen geplaatst in de JeugdzorgPlus. Tot slot is er een contactpersoon per samenwerkingsverband voor het samen werken binnen de casuïstiek.

Bekijk de data

Bevorderen van betrokkenheid van de stamschool

Om de leerlijn voor jongeren in de JeugdzorgPlus te versterken, is de betrokkenheid van stamscholen vergroot. Samen met de samenwerkingsverbanden, schoolbesturen en instellingsscholen is hiervoor een werkproces ontwikkeld, vastgelegd in een **routetool**. Vanaf 1 juni 2025 werkt de Onderwijscoalitie Zuid-West daarnaast met een **samenwerkingsovereenkomst** tussen stamscholen en instellingsscholen voor leerlingen die tijdelijk onderwijs volgen bij Schakenbosch Onderwijs & Werk of het Rijnstroomcollege. Deze nieuwe werkwijze bevordert samenwerking en afstemming rond tijdelijk geplaatste leerlingen.

Bekijk de tool

Procesregisseur

Van september 2024 tot maart 2025 was een tijdelijke procesregisseur Onderwijs JeugdzorgPlus actief. Hij coördineerde het plan voor een doorlopende leerlijn tussen stamscholen en instellingsscholen op de locaties Rijnhove, Schakenbosch en Bergse Veld School. De procesregisseur zorgde dat scholen en samenwerkingsverbanden tijdig op de hoogte waren van plaatsingen en ondersteunde bij knelpunten (bijv. het niet vinden van een passende school bij uitstroom en dat het kind thuis komt te zitten) zodat leer- en zorgcontinuïteit gewaarborgd bleef. Dankzij zijn inzet is het werkproces versterkt en verloopt de samenwerking nu zelfstandig via de routetool.

Ambulante overstap begeleiding

Na verblijf in een jeugdzorginstelling keren jongeren vaak terug in een omgeving die deel uitmaakte van hun problematiek. Om deze overgang goed te begeleiden en schooluitval te voorkomen, is structurele ambulante overstapbegeleiding ingericht. Na een pilot met de mogelijkheid tot maatwerkarrangementen per leerling, waar bijna geen gebruik van werd gemaakt, ontvangen alle leerlingen van Schakenbosch Onderwijs & Werk en het Rijnstroomcollege nu standaard gemiddeld 20 uur begeleiding bij de overstap. Deze richt zich op zowel de jongere als de ontvangende school en ondersteunt herstel en een soepele aansluiting tussen zorg en onderwijs. De werkwijze is overdraagbaar gemaakt naar subregionale partners, die hiervoor scholing ontvangen. De aanpak is geïnspireerd op Harreveld Onderwijs en School2Care Ambulant.

Landsbreed: samenwerking en leren van elkaar

Leernetwerkbijeenkomsten

De Onderwijscoalitie Zuid-West heeft ingezet op samenwerking, leren van elkaar en deskundigheidsbevordering door het organiseren van fysieke leernetwerkbijeenkomsten. Deze bijeenkomsten werden druk bezocht door onderwijs-, gemeente-, zorg professionals en ervaringsdeskundigen. De laatste bijeenkomst rond de alternatieven van de JeugdzorgPlus werd in samenwerking met het bovenregionaal expertisecentrum georganiseerd.

- 8 maart 2024 – Rijnhove: over de impact van de afbouw van JeugdzorgPlus en workshops rond integraal dagprogramma, waarderende gespreksvoering en coaching on the job.
- 20 juni 2024 – School2Care Den Haag: uitwisseling over nazorg (Harreveld), toekomstgericht werken met jongeren (Toekomstkamer) en actualisatie van het Bovenregionaal Plan.
- Najaar 2024 – De Nieuwe Kans, Rotterdam: focus op samenwerking gemeente-onderwijs, forensische problematiek, speciaal onderwijs en onderzoeksresultaten rond JeugdzorgPlus.
- 4 maart 2025 – Schakenbosch College: werkconferentie over het behouden van leerlingen door beter aan te sluiten bij hun behoeften.
- 27 maart 2025 – Educatief Centrum, Rotterdam: bijeenkomst Alternatieven JeugdzorgPlus met praktijkvoorbeelden van kleinschalige woon- en onderwijsvoorzieningen

[Bekijk programma's en powerpoints van onze bijeenkomsten](#) ➤

Vaste overlegstructuur: kerncoalitie en brede coalitie

Elke maand was er de gehele subsidieperiode een kerncoalitie vergadering, waarin er gezamenlijk door alle partners (5 grootste SWVen; Coördinerend gemeente en aanbieder instellingsschool) werd gestuurd op de beweging en de uitvoering van de subsidie. De Brede Coalitie (alle 16 swven en partners) werd 3-4 keer per jaar bijeengebracht. Waarin er tussen alle 16 samenwerkingsverbanden werd uitgewisseld en besluiten genomen werden.

De coalitie heeft de gehele subsidieduur gewerkt met een projectleider en een vast projectteam bestaande uit beleidsmedewerkers vanuit de samenwerkingsverbanden, iHUB en de gemeente Rotterdam. Een communicatie adviseur/communicatieadviseur (eerst vanuit iHUB en later vanuit SWVZHW) versterkte de projectgroep communicatief. Daarnaast was er inzet vanuit een samenwerkingsverband op de administratieve en secretariële ondersteuning.

Webinarreeks

De samenwerkingsverbanden van Onderwijscoalitie Zuid-West geloven in de kracht van samen leren. Daarom hebben we samen met iHUB onderwijs & familie zorg en CPC Marcel van Herpen een reeks webinars ontwikkeld, boordevol inzichten en praktische handvatten. Voor mentoren, docenten, zorgcoördinatoren, begeleiders en beleidsmakers – iedereen die werkt aan stevig en inclusief voortgezet onderwijs.

[Bekijk de webinars](#) ➤

Infographic SWV per jeugdhulpregio

[Bekijk nu!](#) ➤

Bovenregionaal plan

De jeugdhulpregio's in Zuidwest hebben in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten het Bovenregionaal Plan voor de af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg geactualiseerd. In dit plan werken de vijf regio's samen met iHUB, Schakenbosch, de gecertificeerde instellingen en de Onderwijscoalitie aan de verdere ontwikkeling van zorg en onderwijs voor de meest kwetsbare jeugdigen. Omdat onderwijsperspectief zo belangrijk is voor de jongere is er nu voor gekozen de twee plannen van onderwijs en zorg echt te integreren in plaats van een los hoofdstuk over onderwijs.

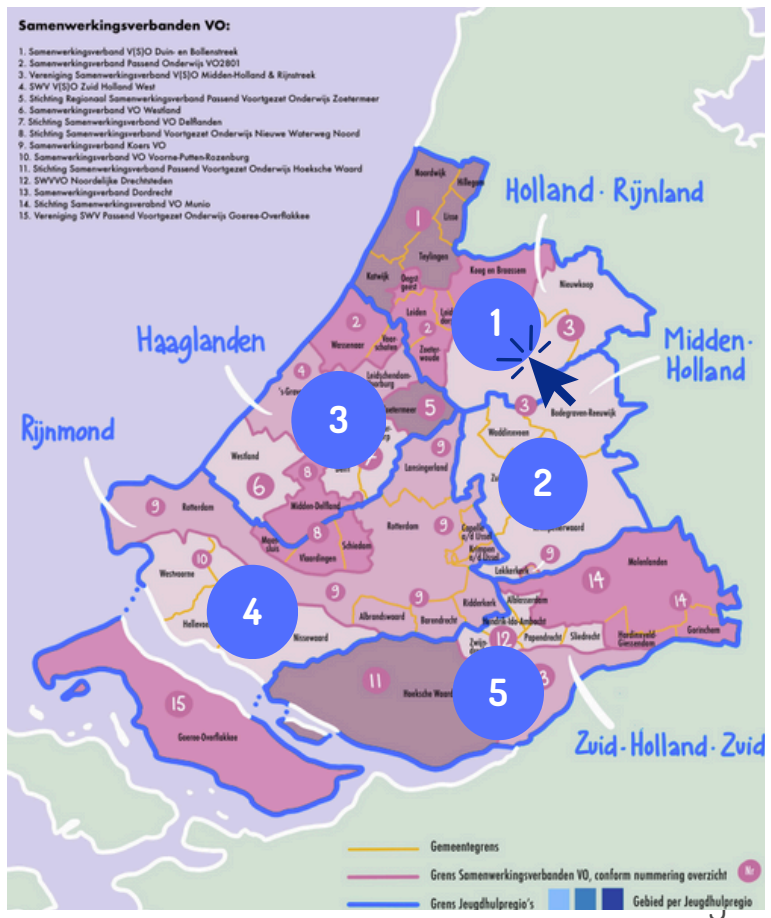
[Bekijk het plan](#) ➤

Innovatie per regio

Het organiseren van onderwijs(ondersteuning) bij alternatieven voor JeugdZorgPlus (intensief open aanbod); De transformatie van de JeugdZorgPlus kan niet succesvol zijn zonder het opbouwen van (onderwijs)alternatieven. De contextuele situatie is belangrijk. Dit is zowel belangrijk voor de uitstroom van jongeren uit de JeugdZorgPlus als voor het voorkomen van instroom.

Jongeren die in de JeugdZorgPlus terecht komen hebben vaak nare ervaringen met school opgedaan. Dit maakt de stap (terug) naar school voor hen ingewikkeld. Zij hebben scholen nodig waar ze zich veilig, gezien en gehoord voelen om weer tot leren te komen, en waar ze een diploma kunnen halen. Er is de afgelopen subsidieperiode al hard gewerkt om onderwijs(zorg)alternatieven te versterken en uit te breiden. Dit hebben we gedaan binnen de regionale context en vaak aansluitend aan de 5 jeugdhulpregio's binnen ons landsdeel.

Alle samenwerkingsverbanden hebben een plan van aanpak geschreven voor de inzet van het innovatiebudget voor de alternatieven. Sommige aangrenzende samenwerkingsverbanden hebben ervoor gekozen dit gezamenlijk te doen. Er zijn in totaal 10 plannen van aanpak ontvangen door de penvoerder. Hierbij een overzicht hoe er ingezet is per gebied passend bij de couleur lokaal, bij de alternatieven en het bestaande dekkende netwerk.

Regio Holland-Rijnland & Midden Holland

De twee jeugdhulpregio's Midden-Holland en Holland Rijnland worden vertegenwoordigd door drie samenwerkingsverbanden. Door de afbouw van de gesloten plaatsingen per 1 mei 2026 op Rijnhove/Rijnstroomcollege te Alphen aan de Rijn, zal deze voorziening in de toekomst vooral een regionale rol vervullen in plaats van een landsdeel functie. Hierdoor is er een intensief traject gestart tussen de drie samenwerkingsverbanden, iHUB en de twee jeugdhulpregio's.

Gezamenlijke activiteiten (beide regio's / 3 samenwerkingsverbanden)

- In de kerncoalitie is afgesproken dat een samenwerkingsverband waar een instellingsschool gevestigd is een extra verantwoordelijkheid heeft in de coördinatie en afstemming voor de af en ombouw van die locatie. Voor het samenwerkingsverband VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek betreft dit de instellingsschool op het terrein van Rijnhove, in combinatie met het Rijnstroom College. De jeugdhulpregio Holland Rijnland en de jeugdhulpregio Midden-Holland hebben aangegeven te onderzoeken op welke wijze zij Rijnhove/ iHUB binnen hun voorzieningen zullen positioneren. Dat raakt ook de instellingsschool op genoemd terrein. Andere jeugdhulpregio's hebben aangegeven niet voor Rijnhove te opteren. De samenwerkingsverbanden VCSJO Duin- en Bollenstreek, regio Leiden, beide behorende bij de regio Holland Rijnland, en het samenwerkingsverband VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek hebben aangegeven te bezien of en zo ja op welke mate zij Rijnhove willen en kunnen in passen in hun regionaal dekkend onderwijsnetwerk. I-HUB heeft aangegeven ideeën te hebben bij een voorziening waarin worden aangeboden: 1) zorg, onderwijs en verblijf, 2) zorg en onderwijs 3) een ambulante onderwijsteam. Voor de doorontwikkeling van het Rijnstroom College worden vier scenario's onderzocht, en de standpunten zijn vastgelegd in een notitie juni 2025.

Acties regio Holland-Rijnland

- Gezamenlijke acties niveau Regio Holland-Rijnland Doelgroepanalyse: 20 leerlingen zijn besproken in het kader van de doelgroepanalyse, en deze zal leiden tot een bredere analyse van jongeren met uitdagend gedrag, thuiszitters, en de JZ+ doelgroep. Deze analyse zal in het najaar van 2025 beschikbaar zijn.
- Ontwikkeltafel voor Jeugdzorgaanbieders: Samenwerking met gemeenten Holland Rijnland heeft geleid tot de oprichting van een ontwikkeltafel voor jeugdzorgaanbieders, met als doel alternatieven voor gesloten jeugdzorg te ontwikkelen, met onderwijs als leidraad.
- Er is een kleinschalige woonvoorziening voor JZ+ jongeren opgezet in samenwerking met Schakenbosch en Cardea.

1. Samenwerkingsverband VCSJO Duin- en Bollenstreek
2. Samenwerkingsverband Leiden (Passend Onderwijs V02801)
3. Vereniging Samenwerkingsverband VCSJO Midden-Holland & Rijnstreek

3. Vereniging Samenwerkingsverband VCSJO Midden-Holland & Rijnstreek
9. Samenwerkingsverband Koers VO

Regio Holland-Rijnland & Midden Holland

Er is een **grondige dossieranalyse** uitgevoerd om lering te trekken uit het verleden. Sinds 2019 bleek het mogelijk om per leerling een maatwerkoplossing te bieden, al kost dit veel tijd en bleken de oplossingen vaak niet duurzaam.

Interviews met alternatieven voor JeugdzorgPlus in Midden-Holland, zoals kleinschalige jeugdhulp en ambulante zorg, gaven waardevolle inzichten in het onderwijsaanbod en mogelijke verbeteringen. Ook gesprekken met VMBO- en PRO-scholen leverden input op voor een gezamenlijke visie van het Samenwerkingsverband (SWV) op inclusiever onderwijs.

Er werd actief deelgenomen aan **experttafels** waarin **casuïstiek** werd besproken, waardoor onderwijs, naast zorg meer meegenomen kon worden bij de besluiten en de oplossingen. Er werd ook een verbinding gelegd met VSV, Onderwijsopvangvoorziening en inclusief onderwijs.

Uitkomsten

Op basis van de inzichten zijn de volgende stappen gezet:

- Docenten van de Onderwijsopvangvoorziening zijn getraind om jongeren via de **"Toekomstkamer"** te helpen hun toekomstperspectief te ontwikkelen.
- De **deskundigheid van met name VMBO Basis/Kader-scholen is versterkt** op thema's als externaliserend gedrag, creëren van een veilig, voorspelbaar en stimulerend schoolklimaat en interculturele communicatie.

Deze aanpak is nu onderdeel van het beleid ter ondersteuning van deze jongeren.

Regio Holland-Rijnland & Midden Holland

Samenwerkingsverband

Voortgezet Onderwijs regio Leiden

Scholing en Professionalisering

Trainingen OPDC De Delta: In het schooljaar 2024-2025 volgden **25 docenten en begeleiders** van OPDC De Delta trainingen gericht op het ondersteunen van JZ+ en vergelijkbare doelgroepen. De trainingen omvatten **Geweldloos Verzet en Rots en Water** methodieken.

Aanpak op VMBO-scholen

Op 3 VMBO-scholen Er wordt een samenwerkingsverband opgezet tussen de VMBO-scholen, VSO, en de Stedelijke Jeugdaanpak Leiden om deze specifieke groep leerlingen te ondersteunen. :

- **Professionalisering van personeel:** Docenten en mentoren worden getraind in Verbinden Gezag, differentiatie op onderwijsbehoeften, en het vervullen van een coachende rol. Dit versterkt de pedagogische en didactische vaardigheden van docenten en zorgt voor een veilige en inclusieve leeromgeving. (30 docenten)
- **Jongerencoach als brugfunctionaris:** De jongerencoach speelt een bemiddelende rol tussen school, ouders en leerlingen. Deze coach ondersteunt via huisbezoeken en helpt de communicatie te herstellen en te versterken. (35 leerlingen)

Regio Holland-Rijnland & Midden Holland

Samenwerkingsverband V(S)O
Duin- en Bollenstreek

Maatwerk

- De school en in het bijzonder de **Maatwerkclassen** worden ondersteund met jeugdhulp via cofinanciering (80/20%).
- Maatwerktrajecten en Jeugdzorg: 20 docenten en begeleiders van maatwerkclassen zullen in schooljaar 25-26 scholing volgen gericht op het ondersteunen van JZ+ en vergelijkbare doelgroepen.
- Praktijkonderwijs bovenbouw met **maatwerktrajecten** in samenwerking met Entreeopleiding.
- **Maatwerktrajecten en Jeugdzorg**: 20 docenten en begeleiders van maatwerkclassen zullen in schooljaar 25-26 scholing volgen gericht op het ondersteunen van JZ+ en vergelijkbare doelgroepen.

Scholing docenten: Docenten worden getraind in MSEN en **traumasensitief lesgeven**, in samenwerking met Hogeschool Leiden (SPH-PABO en in-company trainingen).

Het organiseren van een **time-out op schoolniveau**, gekoppeld aan bestaande ondersteuning (VO+ maatwerkklas).

Regio Haaglanden

Landsbrede acties onder het innovatieplan

Achtergrond: Ruim 60% van de leerlingen die geplaatst worden in gesloten jeugdhulp komen uit open verblijfsvoorzieningen. Bij de overgang naar geslotenheid blijkt de doorlopende leerlijn vaak onderbroken te zijn. Er was tot nu toe weinig zicht op de voortgang van leerlingen in open voorzieningen.

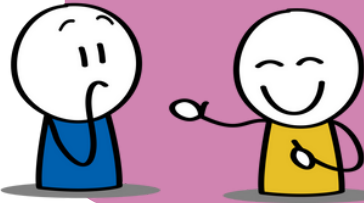
Projectteam: Een projectteam van schoolondersteuners en adviseurs passend onderwijs werd opgericht om de doorlopende leerlijn van jongeren in open verblijfsvoorzieningen te verbeteren. Interviews werden afgenomen bij grote systeemaanbieders in de regio, zoals Jeugdformaat en Ipse de Bruggen, en een digitale vragenlijst werd gebruikt om data te verzamelen.

- 4. Samenwerkingsverband Zuid-Holland West
- 5. Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Zoetermeer
- 6. Samenwerkingsverband VO Westland
- 7. Stichting Samenwerkingsverband VO Delflanden
- 8. Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Nieuwe Waterweg Noord

Hoe is het om jou te zijn?

Kijk naar mij op dit moment. En niet naar mijn dossier van twee jaar geleden.

Werkconferentie regio Haaglanden

Een van de initiatieven die voortkwamen uit de innovatieaanvragen was de werkconferentie op 4 maart georganiseerd door SWVZHW, SWV VO Delflanden, SWV VO Westland en SWV Zoetermeer. Bij de dag – georganiseerd bij het Schakenbosch college – stond één vraag centraal: hoe behouden we leerlingen binnen het voortgezet onderwijs door beter aan te sluiten bij hun behoeften en leefwereld? Een eenvoudige oplossing is er niet, maar tijdens de conferentie gingen onderwijsprofessionals, jeugdhulpverleners en andere experts samen aan de slag. De rode draad? Kijk naar mij op dit moment. Want als jongeren met complexe ondersteuningsvragen dreigen uit te vallen, is het cruciaal dat we niet denken in standaardroutes, maar écht kijken naar wat een leerling nú nodig heeft – en daar als netwerk samen op inspelen. Wil jij meer weten over de uitkomsten van deze werkconferentie? De praatplaat en alle nuttige presentaties die zijn gedeeld tijdens de bijeenkomst zijn hier te vinden:

[Lees meer](#)

Regio Haaglanden

Ambulante ondersteuning: Om een doorlopende leerlijn van gesloten naar thuis te waarborgen en de expertise op de stamscholen te versterken, werd het ambulante team van OPDC ZHW versterkt met residentiële onderwijs-expertise. In 2025 werd 1 fte van iHUB gedetacheerd binnen het ambulante team van OPDC. Deze expertise richtte zich op het begeleiden van docenten, klassenmanagement, en het bieden van scholing en voorlichting aan scholen over jongeren met complexe problematiek.

Ook OPDC Delft wordt versterkt met een ambulant medewerker (0,3 fte) die de scholen ondersteunt bij het omgaan met complexe problematiek. Deze medewerker wordt gekoppeld aan het AT OPDC Den Haag voor kennisdeling.

Gebruik van de **Toekomstkader-methode** (Toekomstkamer): Professionals worden opgeleid als VRander-coach om jongeren te helpen bij het visualiseren van hun toekomst, het overwinnen van mentale belemmeringen en het vertalen van dromen naar concrete gedragingen. Maatwerktrajecten worden georganiseerd op scholen in Zoetermeer, met focus op vmbo's, het Praktijkcollege, en VSO Pleyziercollege Zoetermeer. Inzet van ambulante ondersteuning vanuit OPDC's

Koppeling van contactpersonen van SWV's aan systeemaanbieders van jeugdhulp en het verspreiden van basisinformatie over wat zij kunnen verwachten van onderwijs.

Leerkracht of leerkracht ondersteuner wordt toegevoegd aan de ambulante dienst OPDC Delft en Den Haag. Deze ondersteunt leerlingen met een intensieve zorgvraag of langdurig thuiszitters, en richt zich op het voorbereiden voor onderwijs, trainen van schoolse vaardigheden, en het begeleiden van de leerlingen naar onderwijs.

Regio Rijnmond

In de regio Rijnmond hebben 3 samenwerkingsverbanden samen opgetrokken. Koers VO, Nieuwe waterweg Noord en Onderwijscollectief. Goeree Overflakkee heeft ingezet op een eigen innovatie aanpak.

Gezamenlijke activiteiten in regio Rijnmond:

Versterking onderwijs binnen alternatieven

- Er zijn uitgebreide **gesprekken gevoerd met systeemaanbieders** in de regio Rijnmond om het onderwijsaanbod binnen alternatieve JZPlus-voorzieningen te versterken.
- **Verkenning van onderwijscomponenten** binnen bestaande alternatieven heeft geleid tot de opzet van samenwerkingen tussen onderwijs- en zorginstellingen.
- Eerste **pilots zijn gestart met flexibele onderwijsaanbod** binnen zorginstellingen.

Zorgbemiddeling

- Actieve deelname aan de zorgbemiddelingstafel, waar casuïstiek besproken wordt en aanvullende onderwijsondersteuning wordt geboden. Door de input van deze tafel wordt het bestaande onderwijsaanbod versterkt.
- PBS-training: Aangeboden binnen de scholen van SWV Nieuwe Waterweg Noord om gedragsproblemen te adresseren.

Preventie en uitval voorkomen Bergse Veldschool

- Pluto-klas: Carrouselaanpak in kleine groepen (max. 5 leerlingen) gericht op PRO-uitstroom.
- Resultaten: Kleinschaligheid heeft bijgedragen aan minder incidenten en betere voorbereiding voor de uitstroom naar praktijkonderwijs (naar VSO Villeneuve).

School2Care Ambulant

- Doel: Begeleiden van leerlingen bij de overstap van residentiële setting naar reguliere onderwijsomgeving.
- Resultaten: Eerste casussen succesvol gestart, samenwerking tussen scholen en zorg verbeterd.

- 8. Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Nieuwe Waterweg Noord
- 9. Samenwerkingsverband Koers VO
- 10. Samenwerkingsverband VO Voorne Putten Rozenburg
- 15. Vereniging SWV Passend Voortgezet Onderwijs Goeree Overflakkee

Regio Rijnmond

(PBS) Educatief centrum: onderwijsaanbod voor jongeren met gedragsproblemen en langdurige thuiszitters.

- Startklas opgezet vanaf september 2025, gericht op intensieve begeleiding en onderwijs op maat.
- Kleinschaligheid wordt gewaarborgd, met focus op veiligheid en maatwerk.
- Inzet Positive Behaviour Support bij docenten
- Resultaten: Jongeren volgen praktijklessen en krijgen begeleiding door ambulante coaches, met intensieve samenwerking met externe zorgpartners.

TalentLab010: Toevoegen van een onderwijscomponent aan het dagprogramma voor LVB-jongeren in een residentiële setting.

- Resultaten: Verbeterde samenwerking, jongeren herontdekken plezier in leren, en zowel sociale als cognitieve vooruitgang wordt geboekt.
- Toekomst: Meer jongeren worden toegelaten en ambulantisering wordt verder vormgegeven.

Lentiz Life College

Verbeteren van de overgang naar plusvoorzieningen en beter begeleiden van thuiszitters.

- Resultaten: Externe partijen weten New LIFE steeds beter te vinden voor passende onderwijsoplossingen, ook voor uitstroom uit JZPlus.

Project Unlocked Albeda MBO

Vergroten van de kans op studiesucces voor jongeren uit gesloten instellingen via maatwerkbegeleiding en opleidingsoriëntatie.

- Resultaten: Flexibele instroom op mbo-niveau 1 gerealiseerd, mbo-niveau 2-4 via maatwerk geholpen. Unlocked wordt beleidsmatig uitgerold binnen de maatwerktrajecten van Albeda.

Regio Rijnmond

GOEREE - OVERFLAKKEE

Passend Voortgezet Onderwijs

Huidige samenwerking

Er is al goede samenwerking tussen samenwerkingsverband, scholen, gemeente en jeugdhulpaanbieders. Inclusief onderwijs is sterk ontwikkeld, met weinig plaatsingen in speciaal onderwijs en JeugdzorgPlus. De **focus ligt op toekomstperspectief voor jongeren**, met aandacht voor terugkeerders uit JZPlus, thuiszitters en jongeren in jeugdhulp.

Trajectaanbod per school

De begeleider passend onderwijs en beleidsmedewerker van SWV GO hebben het **trajectaanbod per VO-school vergeleken** met dat van Connect. Er worden meeloopmomenten georganiseerd om het integrale aanbod van Connect te ervaren. Ook is per school de scholingsbehoefte in kaart gebracht. De uitvoering loopt in 2025.

Connect

Connect is een **gespecialiseerde setting** gebaseerd op een samenwerking tussen alle VO-scholen, gemeente en SWV GO om jongeren uit het regulier d.m.v. maatwerk in onderwijs en jeugdhulp tot ontwikkeling te laten komen, met als doel het behalen van een diploma en het bieden van toekomstperspectief. Connect is versterkt met de methodiek van **De VRandkamer**. De methodiek versterkt het toekomstperspectief van leerlingen en eigenaarschap om ook in beweging te komen richting die toekomst. Twee medewerkers van Connect volgden een opleiding met intervisie om de methodiek in te gaan zetten en verder te integreren.

Regio Zuid-Holland Zuid

4 samenwerkingsverbanden vertegenwoordigen de jeugdhulpregio Zuid Holland Zuid: Hoekse Waard en Munio en Dordrecht en Drechtsteden hebben samen opgetrokken.

Gezamenlijke activiteiten

In Dordrecht heeft jeugdhulpaanbieder Timon een kleinschalige woonvoorziening geopend als alternatief voor de JeugdZorgPlus. Hier zijn 4 jongeren vanuit het landsdeel gaan wonen. Zij moesten hierdoor onderwijs gaan volgen in de omgeving van Dordrecht. Het samenwerkingsverband is samen met Timon (en eventuele stamscholen als die er nog waren) aan de slag gegaan om deze jongeren richting ontwikkeling te faciliteren. Hierbij zijn vele knelpunten naar voren gekomen. Hieronder een paar knelpunten als toelichting. Als volgende stap willen we een soort routekaart maken waar je aan kan denken bij het openen van een kleinschalige woonvoorziening en de samenwerking met onderwijs.

Leerlingen die terugkeren uit JZ+

De knelpunten die de regio heeft geïdentificeerd, zoals de mismatch van verwachtingen tussen de Jeugdbescherming en het onderwijs, hebben impact op het proces van terugkeer voor jongeren die uit een JeugdZorgPlus-setting komen naar de kleinschalige woonvoorziening. Voor deze jongeren, die blijvend intensieve ondersteuningsvragen kennen en vaak te maken hebben met sociaal-emotionele problematiek, gedragsuitdagingen en onstabiele thuisituaties, is het essentieel dat hun terugkeer naar het onderwijs zorgvuldig en op een passend niveau gebeurt.

Op basis van de eerste ervaringen rondom twee 'overstappers' uit twee verschillende Jeugdhulp-Plus voorzieningen, ziet de regio vertragingen in succesvolle plaatsing. Dit wordt vanuit het perspectief van het onderwijs onder andere veroorzaakt door onvoldoende kennis van het onderwijssysteem aan de zorgkant en randvoorwaardelijke (administratieve) obstakels voor plaatsing. Dit leidt in de eerste plaats tot onzekerheid, teleurstelling en afnemende motivatie bij de leerlingen. Het bemoeilijkt niet alleen de succesvolle terugkeer naar onderwijs, maar belemmert ook het opbouwen van een stabiel toekomstperspectief, zoals het doel van de subsidie voorschrijft.

Daarnaast frustreren deze mismatches in wederzijdse verwachtingen de zorg- en onderwijspartners. Het versterken van de samenwerking en kennisuitwisseling tussen beide sectoren kan bijdragen aan een effectievere overstap van deze jongeren naar het onderwijs.

Een routekaart voor de overstap – met name gericht op praktische aandachtspunten – kan hierin ondersteunend zijn. Het feit dat de regio vanuit de subsidie actief kan inzetten op begeleiding van deze jongeren bij de overstap, blijkt relevant om de hierboven beschreven knelpunten inzichtelijk te maken, op korte termijn weg te nemen én in de toekomst zo veel mogelijk te voorkomen.

11. Stichting Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Hoekse Waard
12. SWVVO Noordelijke Drechtsteden
13. Samenwerkingsverband Dordrecht
14. Stichting Samenwerkingsverband VO Munio

Regio Zuid-Holland Zuid

Samenwerkingsverband
Passend Onderwijs Dordrecht

Samenwerkingsverband
Drechtsteden

Inzet EZO-casusregisseur: De casusregisseur speelde een centrale rol in de afstemming tussen onderwijs, zorg en ouders, en vervulde daarmee een belangrijke regiefunctie binnen het EZO-systeem.

Deelname aan plaatsingsoverleggen: Door structurele deelname van de casusregisseur werd de afstemming tussen betrokken partijen versterkt, wat leidde tot meer transparantie en voorspelbaarheid bij plaatsingen.

Intensief contact met ouders en netwerkpartners: Vroegtijdige signalering van knelpunten en gezamenlijke oplossingen droegen bij aan succesvolle begeleiding en plaatsing.

Onderzoek dekkend netwerk en procedures: In maart bracht het SWV-bureau een notitie uit over het huidige netwerk en plaatsingsprocedures, met aanbevelingen voor verbetering en afbouw van JeugdhulpPlus.

Evaluatie en kennisdeling: Regelmatige evaluaties en netwerkbijeenkomsten bevorderden een lerende praktijk en gezamenlijk eigenaarschap van problemen én oplossingen.

Ambulant begeleider

- De **ambulant begeleider** werd ingezet om thuiszitters te bezoeken en hen te helpen weer deel te nemen aan onderwijs. De begeleider fungeerde als 'docent op de fiets', waarbij hij of zij leerlingen begeleidde in hun woonsituatie.
- Deze aanpak zorgde voor een doorlopende lijn in het onderwijs totdat de leerling weer naar school ging.
- Resultaten: Vanaf schooljaar 2024-2025 werden 22 leerlingen geholpen. 4 van hen keerden volledig terug naar het onderwijs, andere leerlingen volgden gedeeltelijk onderwijs of dagbesteding.

Onderwijsaanbod

- **Munio versterkte het onderwijsaanbod**, met speciale focus op inclusieve lesplaatsen.
- Het doel was om leerlingen die terugkeerden uit JZPlus of soortgelijke instellingen binnen de school te houden door middel van extra ondersteuning en structuur.
- Resultaten: Er werd intervisie georganiseerd voor ILP-functionarissen en good practices werden gedeeld. Er was groeiend besef dat leerlingen die voorheen buiten de school werden geplaatst nu zoveel mogelijk binnen de Inclusieve Lesplaats (ILP) moesten worden geholpen.

Stagecoach

- Voor leerlingen die moeite hadden met schoolgang, maar wel praktische ervaring wilden opdoen, werd een **stagecoach** ingezet. De coach zocht een passende stageplek en ondersteunde de leerlingen in de voorbereiding, tijdens de stage en bij evaluaties.
- Het doel was om de leerlingen weer naar onderwijs te begeleiden door middel van praktijkervaring, wat hun zelfvertrouwen en competentie vergrootte.
- Resultaten: 8 leerlingen kregen begeleiding voor hun stagetraject. De vaardigheden die tijdens de stage werden opgedaan, droegen bij aan hun terugkeer naar regulier onderwijs of doorstroom naar het MBO.

Regio Zuid-Holland Zuid

Versterking van kennis over internaliserend gedrag

Scholen werden ondersteund in het aansluiten bij de ondersteuningsbehoeften van internaliserende leerlingen. Dit gebeurde door middel van training in internaliserend gedrag en het inzetten van preferred experts die meekeken op het pedagogisch handelen van docenten.

Pedagogisch beleid en training

Er werd gewerkt aan het voeren van een coherent pedagogisch beleid binnen de scholen. Dit werd ondersteund door trainingen zoals Trauma-sensitief onderwijs en Master Your Class, die leerkrachten leerden omgaan met complexe pedagogische situaties.

PRO-leerlingen binnen de regio

Het samenwerkingsverband maakt op het moment een stevige beweging richting zoveel mogelijk inclusief onderwijs. Veel voorzieningen zoals VSO en PRO liggen buiten het gebied van de Hoekse Waard. Het is dus extra belangrijk voor thuis nabij dat de reguliere scholen worden versterkt en de Hoekse Waard streeft ernaar een PRO school te bewerkstelligen binnen hun gebied. Een eerste verkenning vindt hierop plaats.

Verbetering van interactie met leerlingen met gedragsproblemen

Scholen kregen training in de Key2Teach-methodiek, een evidence-based coachingmethode voor leerkrachten die helpt bij het verbeteren van de interactie met leerlingen die moeilijk gedrag vertonen. Het doel was om negatieve interacties om te buigen naar positieve en de relatie tussen leerling en docent te verbeteren. Deze scholing werd begeleid door een orthopedagoog van Yulius Onderwijs, waarbij vier scholen en tien docenten deelnamen aan een train-de-trainer programma.